

Què implica que l'Estat suspengui avui el topall de dèficit? Qui ho pagarà?

El Congrés deixarà sense efecte les regles fiscals, però no està clar si ara les autonomies hauran d'endeutar-se per aconseguir recursos o si els transferirà el govern espanyol

El Congrés, escoltant la ministra d'Hisenda, María Jesús Montero, en un ple recent. | Congrés dels diputats

El Congrés aprovarà aquest dimarts la suspensió de les regles d'estabilitat pressupostària, cosa que permetrà a les administracions gastar tant com puguin i sense topalls de dèficit, a banda que els ajuntaments podran disposar dels seus romanents. El govern espanyol s'ha assegurat, entre d'altres, el suport de l'independentisme i té la majoria assegurada. Ara bé, hi ha encara molts serrells per tancar, entre els quals, qui es farà càrrec de l'excés de despesa per damunt dels ingressos. Resolem els dubtes i assenyalem els interrogants oberts.

1- Què es debat i aprova exactament aquest dimarts?

La cambra baixa deixarà en suspens les regles d'estabilitat fiscal dels anys 2020 i 2021 per totes les administracions i, en concret, la regla de despesa i els topalls de dèficit i deute. Ja no hi haurà un límit per gastar per a l'administració central, les autonomies, els ajuntaments i la seguretat social. De retruc, els ens locals podran disposar dels seus romanents acumulats, tal com reclamava el municipalisme català, després que el Congrés etzibés el primer cop a l'executiu

---

central i tombés la proposta inicial de la ministra d'Hisenda, María Jesús Montero, que implicava cedir primer els recursos a l'Estat.

2- Es deroga la llei d'estabilitat pressupostària?

No, tan sols se suspèn l'aplicació del gruix de la llei per a l'exercici en curs i el vinent. Tant aquesta norma com l'article 135 de la Constitució -que consolida l'estabilitat pressupostària- ja preveien que, en cas de "catàstrofes naturals, recessió econòmica o situacions d'emergència extraordinària que escapen al control de l'Estat", es podrien aparcar momentàniament les regles fiscals. La Comissió Europea, de fet, ja ho havia avalat el març per als estats membres, per fer front a l'emergència sanitària i econòmica.

3- S'ha de votar el sostre de despesa de l'Estat?

En la votació del Congrés, s'avaluarà conjuntament tant la suspensió dels límits de dèficit com el sostre de despesa no financera de l'Estat per al 2021. El govern espanyol, en un primer moment, va assegurar que, si es deixaven sense efecte les regles fiscals, no calia referendar el sostre de dèficit, però al final ha acceptat fer-ho. Aquest topall queda fixat en 196.097 milions -un 53,7% més que el 2020, malgrat la caiguda del PIB, ja que incorpora part dels fons europeus- i suposa el primer pas per elaborar els pressupostos del 2021. Aprovar-lo no lliga el suport dels grups als comptes, però el govern espanyol ha optat per unir les dues votacions per facilitar que aquest tràmit vegi la llum verda. Si no s'aprova una cosa, no prosperava l'altra.

4- Què vol dir que hi hagi un dèficit de referència?

Malgrat que les administracions tindran barra lliure per gastar sense estar condicionats per les regles d'estabilitat fiscal, l'Estat ha fixat un topall de dèficit "de referència" del 2021 del 2,4% per a l'administració central, del 3% per a la seguretat social, del 2,2% per a les autonomies i del 0,1% per als ens locals. Segons va afirmar Montero, no es penalitzarà les administracions que el superin i és tan sols orientatiu per poder fer previsions d'emissió de deute. En tot cas, reclama que, malgrat que no hi hagi regles fiscals, es mantingui el rigor fiscal per evitar un excés de deute posterior.

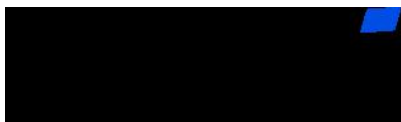
5- Com es finançarà el dèficit de les autonomies?

La majoria de comunitats no tenen capacitat d'accés al deute privat, així que l'Estat preveu crear un nou fons Covid per valor de 13.400 milions que les hi transferiria per finançar la meitat del dèficit. En realitat, doncs, elles només haurien d'assumir un dèficit de l'1,1%, tot i que els detalls encara s'han de veure i la Generalitat reclama que el govern espanyol porti més recursos via transferències, per evitar un endeutament autonòmic desorbitat, ja que és qui té accés als mercats i pot usar els mecanismes europeus. La resta del dèficit, de fet, es finançarà a través de préstecs del FLA o similars que les comunitats haurien de retornar més tard.

6- La Generalitat haurà de retornar les bestretes negatives el 2022?

A banda del nou fons Covid, l'Estat s'ha compromès a mantenir les bestretes a compte del model de finançament -l'Estat recapta pràcticament tots els impostos i ha de transferir una part de l'IVA, l'IRPF o els impostos especials, entre d'altres, a les comunitats- per a l'any que ve, per tal que els diferents territoris puguin repetir el mateix nivell de despesa, com a mínim, que el 2020, encara que els ingressos tributaris caiguin. Els recursos que es transfereixen, de fet, són una previsió dels impostos que s'haurien de recaptar l'any en curs i que, al cap de dos anys, es liquiden i compensen.

Normalment, les previsions són sempre més baixes que el que s'acaba percebent en forma d'impostos i, per tant, l'Estat ha de compensar les autonomies al cap de dos anys. El 2008 i 2009, però, es van avançar més recursos del compte i aquests s'estan tornant encara de forma

---

fraccionada. El 2022, per tant, caldrà passar comptes dels recursos ingressats aquest 2020 -i el 2023, respecte els del 2021-, clarament inflats i irreal, calculats com si no hi hagués pandèmia i caiguda econòmica. L'Estat, però, s'ha compromès a articular un procediment per tal que aquests recursos no s'hagin de tornar de cop.

7- Què ocorre amb els ajuntaments sense romanents?

Aquells consistoris que no hagin anat acumulant recursos els darrers anys, a partir de superàvits pressupostaris successius, no disposaran d'ingressos extres per fer front a la pandèmia que provinguin dels romanents. Diversos grups reclamen que s'articuli algun fons per ajudar-los a través de transferències de recursos i l'Estat assegura que ho està estudiant, tal com ja pensava fer en cas que s'hagués aprovat la proposta inicial per gestionar els romanents.

En l'últim ple del Parlament, a més, la majoria de diputats van aprovar una moció per reclamar a l'Estat el traspàs de, com a mínim, 31.765 milions d'euros del fons europeu perquè siguin gestionats des del món local. La moció, d'ERC, va rebre el suport de JxCat i dels comuns, però l'altre partit referent del govern espanyol, el PSC, s'hi va oposar, juntament amb Cs, mentre que PP i CUP s'hi van abstenir.